

A Régiók Bizottsága véleménye – Hatodik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról

(2010/C 175/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli a területi kohézióról szóló zöld könyvre adott válaszokat, azonban sajnálattal említi meg ennek a koncepciónak a jövőbeli fejlesztésére és alkalmazására vonatkozó konkrét javaslatok hiányát; ennél fogva úgy véli, hogy egy fehér könyv hasznos lehetne a területi kohézió megvalósításának a jövőbeli európai uniós politikákon belüli támogatása érdekében;
- az innováció és a kreativitás tekintetében kijelenti, hogy nagyobb rugalmasságra van szükség annak érdekében, hogy a strukturális alapokhoz való hozzáférés gyorsabbá váljon, és hogy a támogatás ne kizárólag a magas növekedésre vagy a magasabb szintű készségekre összpontosítson, hanem számos különböző területen a vállalkozói szellem ösztönzésére is;
- javasolja egy Virtuális Kreatív Hálózat létrehozását, mely mindenki előtt nyitva állna, a szaktanácshoz, továbbképzéshez vagy tudáshoz, vállalkozási támogatásokhoz vagy pénzügyi iránymutatáshoz való hozzáférés biztosításával;
- úgy véli, hogy azért is szükség van a kreativitásra és az innovációra, mert azok segítenek szembenézni a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás kihívásaival; ebben a tekintetben szükséges, hogy az EU jövőbeli irányvonalába jobban beépítsük az éghajlatváltozással összefüggő kérdéseket, nem utolsósorban a strukturális alapok számára történő elkülönítési mechanizmus felülvizsgálata révén;
- úgy véli, hogy a strukturális alapoknak kizárólag a GDP alapján történő elosztása nem tükrözi a régiók valódi gazdasági helyzetét, ezért javasolja, hogy a GDP mellett további mutatószámok alkalmazását is mérlegelni kellene;
- azt javasolja, hogy azok az összegek, amelyeket egy régió nem használ fel az N+2-es és N+3-as szabályok alapján, kerüljenek a globalizációhoz való alkalmazkodás elősegítését célzó európai alapba, vagy egy jövőbeli éghajlat-változási alapba vagy pedig egy kockázatitőke-alapba, olyan projektek kialakítása végett, amelyek a kifejezetten a kkv-k innovációs és fejlesztési célú támogatására irányulnak;
- kéri, hogy az ötödik kohéziós jelentés erőteljes politikai üzenetet tartalmazzon, ambiciózus kohéziós politikát követelve, amely elérhető valamennyi uniós területen, mind a fennálló gazdasági és szociális hátrányok kezelésében, mind pedig a területi előnyök kihasználásában;

Előadó:	Flo CLUCAS, a liverpooli városi tanács tagja (UK/ALDE)
Referenciaszöveg:	A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Hatodik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról
	COM(2009) 295 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezetés

1. üdvözli a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló hatodik helyzetjelentést, mivel az a kreativitást és az innovációt helyezi a középpontba, melyek célja az, hogy segítsenek az Uniónak abban, hogy gyorsabban és megerősödve kerüljön ki a gazdasági válságból. A jelentés bemutatja, mely tényezők képesek a kreativitás és az innováció fellendítésére az Unió összes régiójában. Az RB üdvözli továbbá a területi kohézióról szóló, a tavalyi zöld könyv által elindított vita szintézisét is;

2. megjegyzi, hogy a világ komoly pénzügyi és gazdasági válságon megy keresztül. A hatóságok és a pénzügyi intézmények nehezen bírkóznak meg az ennek során felmerülő kérdésekkel. A kis és nagy cégeknek, vállalkozásoknak pénzügyi nehézségekkel kell szembenézniük. A kontinens egészén sokan veszélyben érzik otthonukat és munkahelyüket, mások számára mind reménytelenebbnek tűnik, hogy munkahelyet találjanak. A rövid és középtávú gazdasági és szociális kilátások nem kedvezőek: munkanélküliség, cégbezárások, valamint az állami és helyi költségvetési bevételek csökkenése és a közfinanszírozás mozgásterének leszűkülése;

3. elismeri, hogy az éghajlatváltozás sokak számára, továbbá számos növény-, illetve állatfajra komoly veszélyt jelent az egész világon, és már most minden szinten cselekedni kell, hogy a lehető legalacsonyabb szintre szorítsuk vissza a hőmérséklet emelkedését. Az éghajlatváltozás egyben fontos lehetőség is arra, hogy környezetünk, társadalmunk és gazdaságunk érdekében máshogyan intézzük a dolgokat;

4. megérti, hogy a jelenlegi helyzet nagyban különbözik attól, amelyben a 2007–2013-as program sarokpontjait kialakították. A jelenlegi programozási időszaknak azonban több mint a fele előttünk áll, mielőtt 2014-től megkezdődnének az új programok. Bár az RB elfogadja, hogy a kohéziós politika szerepe a hosszú távú stratégiai célok meghatározása és elérése, mégis úgy véli, hogy a jelenlegi helyzetben lenne hasznos bizonyos kis változtatásoknak, amelyek az aktuális gazdasági és pénzügyi válságnak a tagállamokra és a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatását lennének hivatottak enyhíteni és a kilábalást elősegíteni. Az RB szerint ez megtehető a politika jelenlegi stratégiai céljainak keretében;

5. megérti, hogy nem kerül sor a jelenlegi programozási időszak teljes körű felidős értékelésére, ezért fontos, hogy kihasználjuk a kohézióról szóló hatodik helyzetjelentés kínálta lehetőséget az eddig összegyűlt legjobb gyakorlatok kiaknázására. Jó alkalom ez arra, hogy megvizsgáljuk, hogyan működnek az európai strukturális alapok a településeken és a régiókban, és hogy miként lehetne őket jobban felhasználni. Az uniós kohéziós politika jövőjét illetően, egyre növekvő aggodalmakra való tekintettel ezeket az információkat határozott üzenetként fel kell használni a 2010 őszére várható ötödik kohéziós helyzetjelentésben, amely a 2013 utáni programozási időszak egyik vitaanyagául szolgál majd, és amely az Európai Unió működéséről szóló új Szerződés 175. cikke szerint a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról fog szólni;

6. elismeri, hogy az új Szerződésben új uniós célkitűzésként szereplő területi kohéziós politikának kapcsolódnia kell a lisszaboni menetrendhez is. Ennek 2010. évi felülvizsgálata újabb lehetőséget nyújt az EU-nak arra, hogy felmérje az elért sikereket és azt, hogy hol van szükség nagyobb rugalmasságra ahhoz, hogy a tagállamok és különösen a helyi és regionális önkormányzatok sikeresen valósíthassanak meg a polgárok jólétére és lehetőségeire közvetlenül ható programokat. Arra is alkalmat kínál majd ez, hogy az EU jövőbeli irányvonalába jobban beépítsük az éghajlatváltozással összefüggő kérdéseket, különösen a strukturális alapok előirányzati mechanizmusának az új lisszaboni stratégia új célkitűzései alapján történő felülvizsgálata segítségével;

7. csalódottságának ad hangot amiatt, hogy a hatodik kohéziós helyzetjelentésből sajnos hiányzik a jelenlegi gazdasági és környezeti feltételek elemzése. A szöveg elmulasztja belehelyezni a jelenlegi állapotot a nagy gazdasági világválság óta legsúlyosabb gazdasági krízis kontextusába, és nem tartalmaz olyan fontos döntéseket, amelyek enyhíthetnék az éghajlatváltozás hatásait. Különösen fontos hiányosság, hogy nem vizsgálja meg a régióinkra, településeinkre, városainkra, illetve az ott élő emberekre gyakorolt hatásokat;

8. fenntartja, hogy jobban meg kellene vizsgálni az EU innovációs politikájának területi hatásait, azoknak az intézkedéseknek a meghatározása és ösztönzése érdekében, amelyek közösségi szinten a legalkalmasabbak az innovációba történő helyi és regionális szintű befektetések támogatására. A régiók versenyképessége, amely a fenntartható fejlődés motorja, csak a feldolgozó, de még inkább a szolgáltatói ágazat területén folyó innovációba történő, jól átgondolt hatósági befektetések révén valósítható meg;

9. ezt a véleményt azért dolgozta ki, hogy a problémákat ne a nemzetközi megoldások, hanem a régiók, városok, települések, valamint az ott élő emberek szemszögéből közelítse meg;

A jelenlegi helyzet hatása a települések és régiók gazdaságára

10. megérti, hogy a helyi vállalkozások, amelyek egy adott városban vagy régióban szervesen alakulnak ki, hozzájárulnak a terület gazdasági erejéhez és stabilitásához. Az ilyen vállalkozások – legyenek azok kkv-k, szociális vállalkozások vagy közösségi kezdeményezések – katalizátorként hathatnak egy adott terület megújulásában. Azonban ahhoz, hogy az ilyen vállalkozások növekedésnek indulhassanak, intézkedéseket kell hozni a sikeres működésüket lehetővé tevő gazdasági, környezeti és szociális körülmények megteremtéséhez (például a készségek fejlesztése, különféle fejlesztési programok végrehajtása, a szegénységet okozó tényezők csökkentése, valamint az állami infrastruktúrába történő befektetések révén);

11. ugyancsak elismeri a közösségekbe kívülről érkező beruházások fontosságát. A regionális és helyi önkormányzatok sokat dolgoznak azért, hogy üzleti beruházásokat vonzzanak térségükbe, elősegítsék a szakképzett munkaerő odatelepülését, és megtartsák azokat, akik már a régióban élnek, vagy ott tanultak. Ehhez meg kell vizsgálniuk a területük előtt álló gazdasági és szociális kihívásokat, és meg kell határozniuk, hogyan tudnak választ adni rájuk úgy, hogy ezáltal ki tudják aknázni régiójuk sajátos kínálatát, valamint élni tudjanak azokkal a komparatív előnyökkel, amelyekkel a foglalkoztatás, a lakhatás, az oktatás és az életminőség terén rendelkeznek;

12. elismeri, hogy az Európai Bizottság hatodik helyzetjelentésében a különböző kategóriákba tartozó régiók (konvergencia-, átmeneti, valamint versenyképességi és foglalkoztatási) helyzetéről készült elemzés tükrözi a három régiótípus társadalmi-gazdasági helyzetének különbségeit, különös tekintettel a kreativitási, innovációs és vállalkozási kapacitásra. Mind a jelenlegi gazdasági válság, mind pedig a regionális fejlesztési lehetőségeket befolyásoló különféle változók (demográfia, megközelíthetőség, innovációs kapacitás stb.) olyan tényezők, amelyek nyilvánvalóvá teszik, hogy vannak olyan fontos adatok, amelyeket figyelembe kell venni a helyi és regionális gazdaságok helyzetének értékelésekor és a hatékony kohéziós politika kialakításakor. Emiatt a 2013 utáni programozási időszakban az egy főre eső GDP mellett egyéb mutatókat is figyelembe kell venni a régiók osztályozásához;

Területi kohézió

13. üdvözli a hatodik helyzetjelentésben található beszámolót a területi kohézióról szóló zöld könyvre adott – a helyi és regionális önkormányzatok által nagy számban beküldött – válaszokról. A hatodik helyzetjelentés szerint a területi kohézió célja az, hogy ösztönözze minden terület harmonikus és fenntartható fejlődését, azok sajátosságaira és erőforrásaira támaszkodva.

Ehhez a közlekedési és kommunikációs hálózatok révén megvalósítandó megfelelő területrendezésre is szükség van az áruk, a szolgáltatások és a tőke hatékony áramlásához. Az RB hangsúlyozza továbbá, hogy nincs két azonos régió, és lehetőségei maradéktalan kiaknázásához mindegyiknek sajátos kínálatot kell kialakítania;

14. ugyanakkor, tekintettel az új területi célkitűzés széles körű támogatottságára és a jelenlegi gazdasági helyzetre, az RB sajnálja, hogy a területi kohézióknak a jelenlegi és a következő tervezési időszakban történő bevezetésére és alkalmazására vonatkozóan hiányoznak a konkrét javaslatok;

15. emlékeztet, hogy a területi kohézió fontosabbá vált a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével, mivel ezzel bekerült az EU politikai célkitűzései közé, és a kohéziós politika harmadik dimenziójává vált. Ezért az RB megismétli a területi kohézióról szóló zöld könyv témájában készült véleményében megfogalmazott kérést, miszerint a Lisszaboni Szerződés ratifikálása után készüljön egy, a területi kohézióról szóló fehér könyv, amely pontosabban meghatározza, hogyan lehet ezt a célt végrehajtható módon valamennyi uniós politikába beilleszteni;

16. úgy véli, hogy a területi együttműködés vonatkozásában a programokat a közös kihívásokra és arra kell alapozni, hogy hozzáadott értéket jelentsenek az EU számára, a program jelenlegi tapasztalataira és eredményeire építve. A hozzáadott érték úgy jön majd létre, hogy helyi és regionális önkormányzatokkal, átfogóbb funkcionális területekkel dolgozunk, egy, két vagy több tagország számára közös szárazföldi vagy tengerparti területet vagy valamilyen tematikus kihívást alapul véve. Számos, funkcionális gazdasági területeket összefogó, két vagy több tagállamon átívelő kísérleti projektet lehetne kidolgozni és támogatni a programtervezési időszakban annak érdekében, hogy a jövőre vonatkozóan elősegítsük egy stratégiaibb jellegű megközelítés kialakítását. Az RB várakozással tekint annak lehetőségére, hogy a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatai alapján hozzájárulhasson az Európai területi együttműködési csoportosulásról szóló EGTC-rendelet 2010. évi felülvizsgálatához;

A kreativitás és az innováció beépítése a kohéziós politikába

17. úgy véli, hogy a kohéziós politika bármely felülvizsgálatának azt kell megcéloznia, hogy tanuljunk a sikerekből ahelyett, hogy a sikertelen programokat állandósítanánk. Ezért magának a kohéziós politikának is kreatívvá és innovatívvá kell válnia, ki kell aknáznia a helyi, városi és regionális önkormányzatok tudását és tapasztalatait, és tájékoztatást kell nyújtania arról, amit a mára és a jövőre vonatkozóan megtanultunk;

18. úgy ítéli meg, hogy az innováció és a kreativitás nem kizárólag a vezető vállalatok és a felsőoktatási intézmények feladata. A helyi és regionális önkormányzatoknak ugyanúgy szükségük van a kreativitásra és az innovációra, illetve ezek lehetővé tételére. A strukturális alapok ehhez nyújtanak segítséget. Ugyanakkor nagyobb rugalmasságra van szükség annak érdekében, hogy az

alapkhoz való hozzáférés gyorsabbá váljon, és hogy a támogatás ne kizárólag amagas növekedésre vagy a magasabb szintű készségekre összpontosítson, hanem számos különböző területen a vállalkozói szellem ösztönzésére is. Ez lehetővé teszi, hogy ha valaki helyi szinten új vállalkozás létrehozására lát lehetőséget, akkor megkapja a következő lépés megtételéhez szükséges tanácsokat és iránymutatást.

19. elismeri az Európai Innovációs és Technológiai Intézet által megtett előrelépéseket, ám úgy véli, hogy az Intézet elsősorban a vezető vállalatok és a kutatóintézetek eszköze. Az innovációt és a kreativitást az EU egészében ösztönözni kell, a kormányzat valamennyi szintjét és az EU polgárait illetően is. Az RB javasolja az Európai Bizottságnak, hogy vizsgálja meg egy Virtuális Kreatív Hálózat létrehozásának a lehetőségét, és kész arra, hogy részt vegyen annak tartalmi kialakításában. Sok más uniós nyílt oktatási hálózathoz hasonlóan ez a hálózat is nyitva állna, hogy bárkinek tanácsot, támogatást vagy hozzáférést adjon, legyen szó kockázati tőkéről vagy műszaki szolgáltatásokról. A központi állami szervek mellett valamennyi releváns helyi és regionális önkormányzat, a magánszektor és bárki, akinek megfelelő elképzelése, tapasztalata vagy képzelőereje van, lehetőséget kap majd arra, hogy elképzeléseit egy szélesebb hálózat előtt bemutassa;

20. elismeri, hogy az újítóknak és a felfedezőknak hasonló emberekre és csoportokra, illetve ezek biztatására van szüksége az alkotáshoz. A Virtuális Kreatív Hálózat ezt „innovációs bajnokok” megteremtésével, valamint tanácsadással és szakértelem biztosításával valósítaná meg. A virtuális kapcsolattartás előnye az, hogy a felsőoktatási intézményektől távol eső szigeteken, legkülső régiókban, vidéki, hegyvidéki vagy ritkán lakott területeken élők számára is lehetővé teszi, hogy szaktanácshoz, továbbképzéshez vagy tudáshoz jussanak; csakúgy, mint vállalkozási támogatásokhoz vagy pénzügyi iránymutatáshoz; és hogy – fizikai kapcsolattartás híján – virtuális közösséget alakítsanak ki;

21. úgy véli, hogy a jelenlegi programban azért is szükség van a kreativitásra és az innovációra, mert azok segítenek szembenézni a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás kihívásaival. A helyi és regionális szinten megvalósított energiahatékonysági törekvések nem csupán a kibocsátáscsökkentést teszik lehetővé, hanem úgynevezett „zöldgalléros” új munkahelyeket és vállalkozásokat hozhatnak létre, amelyek biztonságos, hosszú távú munkahelyeket, és a készségek javítását eredményezhetik. Az EU kohéziós politikájának támogatnia kellene ezt. Egyes régiók már megállapították programjukban saját szén-dioxid-kibocsátáscsökkentési célkitűzéseiket. Ezt a jó gyakorlatot tovább lehetne gördíteni a programozási időszak fennmaradó részére is;

22. úgy véli, hogy a köz- és a magánszférát képviselő egyenlő felek közötti partnerségre van szükség; olyan megközelítésre, amely ösztönzi a regionális és helyi innovációt, a befogadó, nem pedig kirekesztő részvételt. E tekintetben nem lehet eleget hangsúlyozni a partnerség helyének fontosságát, legyen szó köz- és magánfelek vagy – egy adott kormányzati szinten belül, illetve különböző kormányzati szintek között – a közintézmények

közötti partnerségről; amennyiben ez lehetővé válik számukra, az innovációs úr betöltésére megfelelő támogatás mellett a helyi és regionális önkormányzatok, illetve partnereik jelenthetik a lehetséges megoldást;

23. kijelenti, hogy most van itt az ideje az innovációnak és a kreativitásnak, továbbá annak, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak lehetőségük nyíljon szakértelmük és tudásuk előtérbe helyezésére. A kultúra és a turizmus például természeténél fogva helyi indíttatású, és alkalmas a munkahely- és befektetésteremtésre. Akár Európa kulturális fővárosaként, akár saját jogon, számos európai régió és város bizonyította e szakpolitikai ágazatok hatékonyságát azáltal, hogy vonzó és egyedi imázst és új munkahely-teremtési lehetőségeket hozott létre, ami aztán további befektetéseket vonzhat;

Az igazgatás egyszerűsítése a hatékonyság és az ellenőrzés javítása érdekében

24. üdvözlözi az eddig megtett egyszerűsítési intézkedéseket, és további megbeszéléseket javasol az érintettekkel annak megállapítása érdekében, hogy a jelenlegi programozási időszakban hol lehetne további kiigazításokat eszközölni. Az RB úgy véli, hogy a túlzott pénzügyi igazgatás és ellenőrzés megbénítja a kohéziós politikát és kontraproduktívá teheti, hiszen oda vezethet, hogy a projektszponzorok a súlyos pénzügyi megfelelési és ellenőrzési akadályokat látva kivonulnak ebből a politikából. Noha az RB megérti, hogy a közpénzeket szigorú pénzügyi ellenőrzésnek kell alávetni, ez nem vezethet oda, hogy a regionális és helyi önkormányzatokat kockázatkerülővé tegye, és a kudarctól vagy a megnyirbálástól féltre a régiók elkerüljék az innovációs és kreatív programokat. Az igazgatást ugyanakkor egyszerűsíteni kell, elkerülve az újraértelmezéseket és – világos és pontos megfogalmazással – stabil és pontos jogi keretet biztosítva minden programozási időszakra;

25. úgy véli, hogy az N+2 mechanizmus miatt el nem költött alapokat nem kellene visszajuttatni az Európai Bizottsághoz, majd onnan visszaküldeni a tagállamba. Ehelyett azokat regionális kockázati- és magvetőtőke-alapokban és az Európai Bizottság által létrehozott Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapban lehetne felhasználni. Egy másik javaslat szerint egy európai éghajlat-változási alap hozzájárulhatna a különböző ágazatoknak a jelenleg és a jövőben felmerülő környezeti szempontokhoz történő alkalmazkodását lehetővé tevő helyi szintű projektek finanszírozásához. Az alkalmazkodás történhetne az érintett munkavállalók átképzését vagy környezetbarát szakmák felé való átirányítását célzó projektek, illetve a környezetvédelmi szempontból nem életképes vállalatok átalakítására vonatkozó üzleti tervek formájában. A kockázati- és magvetőtőke-alapok számára az EFB-vel közösen biztosított források kkv-k, szociális vállalkozások és közösségi kezdeményezések számára nyújthatnak pénzügyi támogatást mind rövid távon, mind pedig a növekedés finanszírozására. Ez a jelenlegi gazdasági helyzetben egyébként is nehezebbé vált. Tekintettel a kohéziós politika célkitűzéseire és a ciklikus gazdasági változásoknak az államháztartásokra és a magánbefektetésekre gyakorolt hatására, mindenképpen ajánlott az N+2-es szabály rugalmassá tétele;

26. fenntartja azt is, hogy további egyszerűsítéshez vezet majd, ha az Európai Bizottság elemzi a tagállami ellenőrzési eljárásokat. „Bizalmi szerződések” megkötésére is sor kerülhet az ellenőrzési eljárások megkettőzésének elkerülése érdekében. Ennek során a lényeg nem az ellenőrzések megerősítése, hanem elsősorban a hibák elkerülése, a megelőzés és az eredmények kiértékelése. A korlátok csökkentése érdekében az arányosság elvét a kis projektekre vonatkozó szabályozásban is alkalmazni kell;

Több és jobb tudás; pillantás a jövőbe ...

27. elismeri az Európai Bizottság által 2011-től kezdődően megvalósítandó kísérleti projekteket arra nézve, hogy a GDP-n túl további mutatókat vezessenek be. Az RB számos véleményében érvelt új mutatók kidolgozása mellett, melyek segítségével jobban tekintetbe vehetők a területi különbségek általában a közpolitikákban, és különösen a kohéziós politikában;

28. bátorítja az EU-régiók közötti tapasztalatcserét, valamint az innovációs és öko-innovációs klaszterek fejlesztését, mivel ezek jelentős módon hozzájárulhatnak a tevékenységek csak bizonyos régiókba való erős koncentrálásának csökkentéséhez, valamint az interregionális különbségek enyhítéséhez;

29. elismeri, hogy az információ nem jut el elég helyre, ezért a már sikeres eredményekre is kevés helyen lehet építkezni. Ezért indította el az RB az európai vállalkozói régiók rendszerét, amelynek célja a jó gyakorlatok megosztása és az európai vállalkozói régiók gazdasági fejlődésére szolgáló legjobb stratégia díjazása. Az RB üdvözlöi továbbá az InfoRegio és a RegiStars díjaira vonatkozó kezdeményezéseket; ugyanakkor a tanulásához felhasználóbarátabb adatbázisokra lenne szükség, amelyek szerencsés esetben a regionális politika alá tartozó alapokon túl más lehetőségeket is tartalmaznának. Egy kereskedelmi honlapok vagy közösségi hálózatépítő oldalak által ihletett interaktív adatbázis mindenki javát szolgálná;

30. elismeri, az adatok hiánya – a pénzügyi helyzettel és ennek a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásaival kapcsolatban rendelkezésre álló adatok legalább két évvel ezelőtől származnak – lassítani fogja a programok kidolgozását, csökkenti a reagálás rugalmasságát, és korlátozza a belső rendszabályok számára szükséges változtatások megvalósíthatóságát;

31. úgy véli, hogy a strukturális alapoknak kizárólag a GDP alapján történő elosztása nem tükrözi a régiók valódi gazdasági helyzetét, és nem vesz tudomást arról, hogy a magas GDP-vel rendelkező tagállamokban is nő a szegénységi gócpontok száma;

32. úgy véli, hogy az ERFA, az ESZA és a vidékfejlesztési programok összekapcsolásának további egyszerűsítésére kellene törekedni. Ennek megfontolása során az egyablakos ügyintézés rendszeréből lehetne kiindulni. A régiók így jobban ki tudnák használni a finanszírozási lehetőségeket, és megtervezhetnék a szükségleteken alapuló szolgáltatások szervezését, amilyen az ERFA és az ESZA együttes felhasználása, annak érdekében, hogy növeljék a szakképzettséget, és munkahelyet biztosítsanak az álláskeresőknél számára;

33. úgy véli, hogy a jövőbeli kohéziós politikának rugalmasabb megközelítést tanúsítva lehetővé kell tennie, hogy a városok és régiók saját szükségleteik és helyi közösségeik szükségletei alapján dolgozhassanak ki programokat, ahelyett, hogy szükségleteiket egy felülről lefelé irányuló megközelítés alapján kialakított kerethez igazítanák. Ez azt jelenti, hogy a programoknak olyan regionális stratégiákra kellene támaszkodniuk, amelyekkel kapcsolatban már valamennyi érdekelt féllel széles körű konzultációt folytattak;

34. hangsúlyozza, hogy az olyan makroszintű stratégiák kidolgozásának, mint például az EU balti-tengeri térségre vonatkozó stratégiája, hozzá kell járulnia a helyi és regionális önkormányzatok uniós politikák végrehajtásában játszott szerepének átfogóbb erősítéséhez; hasonlóképpen javasolja az érintett tagállamok és az uniós intézmények megfelelő támogatását élvező, egyéb földrajzi területekre vonatkozó új stratégiák fejlesztésének folytatását;

35. azt javasolja, hogy az épületek és a közlekedés energiahatékonyságának ösztönzése a kohéziós finanszírozás lényeges része legyen, egy olyan fejlesztési tevékenység szükséges pilléreként, amely részesülhet az EU finanszírozásából;

Ajánlások

36. úgy véli, hogy egy területi kohézióról szóló fehér könyv hasznos lehetne, és érdeklődik, hogy az Európai Bizottság hogyan kívánja felhasználni a területi kohézióról szóló zöld könyvhöz érkezett több mint 400 választ a területi kohézió koncepciójának és megvalósításának a jövőbeli európai uniós politikákon belüli támogatása érdekében;

37. ismét megállapítja, hogy a kohéziós politika 2013-at követően is az Unió fejlődésének minden eddiginél lényegesebb esz-köze kell, hogy legyen, nem utolsósorban az Európát sújtó súlyos gazdasági válság következtében. Kéri ezért, hogy az ötödik kohéziós jelentés erősítse meg, hogy támogatja az erős helyi megközelítésen alapuló, ambiciózus kohéziós politikát, amelynek a Lisszaboni Szerződés 174. cikkével összhangban a gazdasági, társadalmi és területi kohézió ösztönzésére kellene irányulnia, és amely nemcsak a lemaradó régiók számára, hanem minden olyan uniós terület számára elérhető, amelyeken az EU tényleges hozzáadott értéket nyújthat mind a fennálló gazdasági és szociális hátrányok kezelésében, mind pedig a területi előnyök kihasználásában;

38. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre felhasználóbarát adatbázist a közpolitikák különféle területeire – például az innováció és az integráció támogatása, éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések – vonatkozó bevált gyakorlatokból. Ez valamennyi uniós finanszírozású program esetében a technikai segítségnyújtás kulcsfontosságú eleme, mivel lehetővé teszi a bevált gyakorlatok cseréjét és kihasználását;

39. utal rá, hogy egyes régiók ösztönzik az olyan innovatív és környezetvédő kezdeményezéseket, amelyek aktívan támogatják a vállalkozásokat, ugyanakkor elismerik, hogy a programoknak szociális és környezetvédelmi szempontból is fenntarthatónak

kell lenniük. Ezen túlmenően a helyi és regionális önkormányzatok számára lehetővé kellene tenni, hogy más tagállamoktól meg tanulják a bevált eljárás módokat ⁽¹⁾;

40. megállapítja, hogy a GDP mellett további mutatószámok alkalmazását is mérlegelni kellene, amelyekről eddig EU-szinten nem született megállapodás, és a NUTS II szinten sem állnak rendelkezésre. Ezért az RB támogatja az Európai Bizottságnak „A GDP-n innen és túl” című közleményében megfogalmazott azon javaslatát, hogy legkésőbb 2012-ben készítsenek jelentést az európai mutatómodellek továbbfejlesztéséről.

41. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa annak vizsgálatát, hogyan lehetne egyszerűsíteni és megkönnyíteni az alkalmazást. Lehet, hogy ez a belső működés módosításával is megoldható, és nem mindig teszi feltétlenül szükségessé a szabályok megváltoztatását. Olyan egyszerű intézkedések, amelyek révén valamennyi irányító hatóság világosan értelmezhetné a szabályokat, és egyértelmű iránymutatásokat kapna, elősegítenék a programok megvalósításával kapcsolatos szükségtelen késedelmek és nehézségek elkerülését. Ebben a tekintetben hasznos lenne az Európai Bizottságot és a tagállamokat képviselő bizottságok által egyeztetett végrehajtási iránymutatások közzététele is; mindenestre igen hasznos volna, ha a szabályok szövegeinek terminológiai és tartalmi egységessége a különböző időszakokban megmaradna a szabályozási kérdésekben, mivel természetes és logikus, hogy ezek ne változzanak;

42. azt javasolja, hogy azok az összegek, amelyeket egy régió nem használ fel az N+2-es és N+3-as szabályok alapján, kerüljenek olyan regionális kockázatitőke- és magvetőtőke-alapokba,

amelyek kimondottan a kv-k innovációs és fejlesztési célú támogatására irányuló projektek kialakítását szolgálják, vagy az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapba vagy az Európai Bizottság éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó jövőbeni európai alapjába;

43. azt javasolja, hogy az összes program számára legyenek hozzáférhetőek az ERFA, az ESZA és a vidékfejlesztési program megvalósításával kapcsolatos szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére vonatkozó jelenlegi bevált gyakorlatok, hogy mások is beépíthessék ezeket programjaikba az éghajlatváltozással kapcsolatos közös kihívás kezelése során. A jövőbeli programok kidolgozása során figyelembe kell venni, milyen tendenciák szerint alakulnak a strukturális alapok, amelyeknek nemcsak a jelenlegi lisszaboni célkitűzések megvalósítására kell törekedniük, hanem egy alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság Európa-szerte történő kialakítására is, szén-dioxid-kibocsátással nem járó programokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok felhasználása révén;

44. azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy vizsgálja meg egy Virtuális Kreatív Hálózat létrehozásának a lehetőségét, továbbá kész arra, hogy részt vegyen annak tartalmi kialakításában;

45. a kohéziós politika átalakítását javasolja, hogy a szubszidiaritási elv ne csak tagállami, hanem helyi és regionális szintre is vonatkozzon.

46. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a bürokrácia mérséklése érdekében a következő tervezési időszakában adminisztratív eljárásaira is alkalmazza az arányosság elvét, hogy az általa bekért dokumentáció összhangban álljon a támogatásként nyújtott összeggel;

Kelt Brüsszelben, 2010. február 10-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
Mercedes BRESSO

(1) Az RB érdeklődéssel veszi tudomásul a következő projekteket: www.train2000.org.uk/wiced – A vállalkozás és innováció világszínvonalú példája a Women's International Centre for Economic Development (W.I.C.E.D). A projekt támogatást és ösztönzést nyújt a nők vállalkozásaihoz Liverpoolban. Ezt a projektet nemrég Svédországban is bevezették. <http://www.deaca.dk/> – egy dán példa: vállalat és környezet. A vállalkozásfejlesztési regionális központok 2007-ben mintegy 42 millió eurót fordítottak 28 projekt esetében a fenntartható energiák, bioüzemanyagok és biomassza támogatásától a gyakorlati energiamegtakarítási projektek támogatásig. Az energiamegtakarító projektek egyik példája a dél-dániai régió inkubátorházaiban alkalmazott intelligens energiakezelés, amelynek esetében a tesztelt ház energiafogyasztása 50 %-kal csökkent. <http://dev.nwdacarboncalculator.com> – környezeti fenntarthatóság: a „szén-dioxid-kalkulátor” segítségével az észak-nyugat-angliai régió programkoordinátorai kiszámolhatják, milyen hatással van kezdeményezésük a környezetre, különösen a CO₂-kibocsátások szintjére. http://www.goeast.gov.uk/goeast/european_funding/project_case_studies/ – környezeti fenntarthatóság: a kelet-angliai régió támogatja az innovatív projektkidolgozási és -kivitelezési formák azonosítását és terjesztését. <http://www.em-lyon.com/english/emlyon/who/index.aspx> – vállalkozói szellem: az EMLYON (Franciaország) egy európai üzleti iskola, amely a vállalkozási és nemzetközi menedzsmentre irányuló, egész életen át tartó tanulás iránt kötelezte el magát.